

Stattelove ere altsaa fra 1867—68 og indtil nu gaaede op til henimod det Dobbelte, og hele det indirekte Skattevaesen er kalkuleret efter de senere Aars Indtægter, i nærværende Budget sat til ca. 36½ Mill. eller 18 Kr. pr. Individ. Det er de nu bestaaende indirekte Stattelove, der give dette, og nu kommer der her til os et Forslag om at forhøje dette Beløb med ca. et halvhundredde Procent, taget efter det nuværende Forbrug; men det er jo jevnlig saa, at alle de Begrevinger, som gaa forud for en Forhøjelse eller Nedsættelse, vise sig i Praxis at være grebne ud af Luften. Det nuværende Forbrug angaar et Beløb, som er større, end hele Toldindtægten og Brændevinsintraderne i 1867 vare efter den nu uforandret bestaaende Lovgivning, blot med en lille Forandring i Brændevinsbeskatningen, og er omtrent ligesaa stor, som hele Indtægten var af de derom bestaaende Love i 1871—72. Jeg forbauses aldrig i denne Tid ved Noget, thi ellers vilde jeg i allerhøieste Grad være forbauset over, at et saadant Forslag overhovedet kunde opstaa og i Tanken vinde saagodt som hele det høje Landskthing for sig, og at det endog fra forskellige Sider her i Salen mødes med venlige Blikke. Lad os se paa Sagen fra et finantzielt Standpunkt og ikke ubvortes efter Klæderne, saa ville vi, naar vi tænke os Forslaget som Lov og gaa ud fra Beregningen af en Indtægt af 16—17 Millioner, have en indirekte Skatteindtægt til Statskassen af ca. 53 Millioner, hvilket er 26—27 Kr. pr. Individ — og det Altsammen af Kjærlighed til dem, der skulle betale Pengene; det Sidste er det Interessanteste. Og tror De, naar De nu af en faldt moralisk Opfattelse lod Dem lede ind paa den Vej, at De kom af med Skatten igjen? Hvor have De nogensinde sluppet en gammel Skat? Toldloven er nu 27 Aar gammel, og det vrimler i alle Kanter og Kroge for at faae en Forandring; men de, der holde af Loven, som den er, træde op, naar Bevægelsen er i Gang, og stille større og større Fordringer i Retning af Privilegier og Fordele som Ballance mod dem, der forlange en fornuftig Revision. Regjeringen er enig med dem, der ere videstgaaende i Beskyttelse, og Status bliver den samme, at vi blive staaende ved det Gamle. Monrad har her i Thinget sagt, at det var en selvfølge, at Krigsstatloven kun var anlagt paa at gjælde, indtil Krigsbeløbet var betalt, og at det var en Feil, at det ikke blev optaget i selve Loven, og han mente, at man handlede mod Tro og Love, naar man desuagtet opretholdt denne midlertidige Skat. Ere De komne af med den? Staar den ikke endnu?

Jo, paa 26de Aar staar den endnu. Selv en saadan midlertidig Skat komme vi ikke af med. Dengang forhøiede vi en Pot Brændevin med 2 Stilling eller 4 Dre, og da havde vi Krig; men nu kommer den nye Lov og siger: De 4 Dre skal blive staaende tilligemed de 8 Dre, men vi søie endda 36 Dre til; saaledes reviderer man Krigsstatloven. Og at det er meget rigtigt, synes Mange her i Salen, der have talt om, at Krigsstatloven skulde bortfalde, men nu, netop som de komme til Spørgsmaalet, ville have, at den skal forhøies paa nogle Poster til det Dobbelte. Nei, Stattelove ere nogle seigtviede Krabater. Gaa de i Retning af at ville søge Bøttelser for Befolkningen vil man i Reglen aldrig faae nogen Regjering til godvillig at gaa ind paa dem; i alt Fald ikke denne. Derfor er det ikke saaledes med dem som med andre Love, som det kan vise sig nødvendigt at revidere. For dem gjælder Revisionen kun større Paalæg og Forøgelse af Statter. Jeg skal derfor fastholde, at det vilde være aldeles uretfærdigt for os at ville tage denne Lov, om det saa blot var med en Del Forhøjelser og ikke med de fulde Satser, og til denne søie de indirekte Skatteindtægter, Statskassen allerede har, og derved hderligere forøge Statterne paa Forbruget, der, som vi sige, er et uretfærdigt Grundlag, der hviler forskjellig paa de forskjellige. Man kan sige om Etiketten, hvad man vil; Indholdet af Lovforslaget er dog dette: Det er i sin Indretning et Sugevært, et Bumpvært, der frembringer de Resultater, jeg her har nævnt; en hderligere, utrolig Forøgelse af de Byrder, der hvile paa Befolkningen, og som mange ikke kunne beregne, at de have, fordi Stattebyrderne begynde om Morgenens, før de vel ere staaede op, og vedvare baade for, hvad de skulle nyde og klæde dem i, og for, hvad de skulle bruge til Redskaber i deres Haandtering, hvilken den nu er; den klæber ved Alt; derfor kunne de ikke en Gang beregne, i hvilken Grad de ere belagte med Skat. Men Samfundet i det Hele kan lide under denne Udtæring — jeg siger ikke Udplyndring, thi den foregaar jo lovlig efter bestaaende Love, — og de mange Sneve Mill., Samfundet er kommet af med til Statskassen i de senere Aar, fordi vi have haft en Regjering og et Regjeringsparti, der har modsat sig fornuftige Reforme af det indirekte Skattevaesen, hære deres Del af Skylden for, at det staar med de økonomiske Forhold i Landet, som det gjør. Dernæst kan jeg heller ikke skjønne rettere, end at det vilde være et mærkværdigt Brud paa Folkethingets traditionelle Stilling til dette For-